

# DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen minden nap reggel.

**ELŐFIZETÉSI ÁRAK:**  
Helyben: Félévre 6.— K. Negyedévre 3.— K.  
Vidéken: „ 9.— „ „ 4.50 „

Főszerkesztő:  
**Dr. VARGA LAJOS.**  
Felelős szerkesztő:  
**SZATHMÁRY ZOLTÁN.**

Egyes szám ára 4 fillér.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:  
Arany János-u. 2. sz. Telefon 412.

## Sertésrészvényszállítás Debreczenben.

Debreczen, június 27.

(Sz.) A mai közgyűlés tárgysorozatára ki van tűzve egy fontos közgazdasági intézmény létesítésének régen huzódó ügye is. Ismeretes az a mozzalom, mely azt célozza, hogy társasági alapon sertésrészvényszállítás, a kőbányaihoz hasonló hízallda létesítsék Debreczenben, mely azután gőcpontjallenne messze környék sertéshízalldó kereskedelmének.

A tervezett sertésrészvényszállítás közgazdasági fontosságáról felesleges lenne bővebb fejtegetésekbe bocsátkoznunk s egyébként is bőven kifejtettük annak a sertés hízalldáson kívül más gazdasági üzletágra való kedvező kihatását is.

Azok, akik a részvényszállást létesítenék, kész kidolgozott, megalapozott tervvel lépnek a cselekvés terére, megfelelő anyagi készségekkel. A várostól semminemű segítséget nem kérnek, hanem igenis méltányos áron kérik azt a társaság céljaira alkalmas földterület, amely a városnak ezidő szerint, —

sivár homokterület, művelésre alkalmatlan, — alig jövedelmez a városnak valamit.

Ezért a telekért 40,000 koronát ajánlottak fel, amely összeggel, szakértők állítása szerint nagyon is meg van fizetve az a földterület, mely most 700. mond hétszáz koronát jövedelmez a városnak.

Még ha nem is lenne szó egy hízalldágpótló közgazdasági intézmény létesítéséről, akkor is el kellene adni a városnak a Baik—Szilágyi-féle telket, amely a vételár után kamatjövdelemben is kétszer annyit jövedelmezne a városnak, mint az ezen föld után nyert mostani jövedelem.

A közgyűlési tagok nagy része, — száz városatyja, — támogatja a közgyűléshez intézett beadványában részvényszállítás alapítóinak kérelmét s így kétségtelen, hogy a közgyűlés a telek átengedése mellett fog dönteni.

De ugy is lesz az helyes!

Más városokban ingyen telekkel, adóelengedésekkel s b. segítik az ilyen fontos közgazdasági intézmények létesítését, amelynek felállításához, — minden anyagi áldo-

zatok nélkül, — minden bizonnyal hozzá fog járulni Debreczen város közönsége.

## Politikai hírek.

**A bán meghalt, éljen a bán.** A bánváltást a hivatalos lap mai száma a következő két királyi kéziratot jelenti:

Kedves gróf Pejacsevich! Ont magyar miniszterelnököm utján előterjesztett kérélmefolytán horvát-szlavon-dalmatországi báni állásától ezennel kegyelemben felmentem és állandóan tanusított készségeért és buzgalmaért elismerésemet kifejezem.

Kelt Bécsben, 1907. évi június hó 26-án.

FERENC JÓZSEF s. k.

Wekerle Sándor s. k.

Kedves dr. Rakodczay! Magyar miniszterelnököm előterjesztésére Ont Horvát-Szlavon- és Dalmatországi bánjává ezennel ki-nevezem.

Kelt Bécsben, 1907. évi június hó 26-án.

FERENC JÓZSEF s. k.

Wekerle Sándor s. k.

Rakodczay dr. tegnap délelőtt tette le az esküt ő Felsege kezeibe. Az eskümintát Vértessy miniszter tanácsos olvasta fel.

**A hangulat Zagrabban.** Zágrábból telefonálja tudóitónk: Politikai körökben

## Fredegonda.

A „Debreczen” számára írta: Tóth Árpád.

Kődfátylas, könnyes, bús északi mouda  
Gótbetűs ósdi balladás-könyvben  
Regéli: „Gázol a vérben, a könnyben  
Kegyetlen urnókn, véres Fredegonda.  
Sark-övi tenger sárga porondján  
Puha mérges lepke két picit lába,  
Ujja ezüst kígyó kúszva töre gombján:  
Ajka vörös, izzó, Izland-hegyi lava . . . . .”

Kinn ónszin az ég; fák sóhaja tompa;  
Csillan a villám, halavány rőt fény;  
Szomorú szél hereg kéményem öblén;  
S hallga . . . fülembé sutlog Fredegonda;  
„Balga dal az. Száraz, vén papom írta;  
Sződött parázna, véres menyétnek;  
Posvány-véres volt. Erteni nem bírta,  
Mily kéj lenni gyűlöltnek, kevélynek . . . . .”

Ság-bűg Fredegonda forró lehu ajka:  
„Tetszel nekem: Te légy a poétám,  
Szójj szilaj hymnusokat énám.  
A te véred tüzes, turáni fajta . . . . .”  
Az ósdi betűk vergődnek előttem,  
Szétfoly a könnyes, bús-északi monda,  
S kinn a nehéz, szomorú ködben  
Diadalmasan kacag Fredegonda . . .

## Bűcsű az éjszakától.

— A „Debreczen” eredeti tárcája. —

A tizenhatodik század egyik legnagyobb pesszimista bölcsésze mondja valamelyik munkájában, hogy életének legboldogabb perce az, mikor beáll az éjszaka s elnyugszik, átomra hajtja a fejét s a legboldogtalanabb pillanatai életnek azok, amelyekben felébred almából, újra életre kél.

Nagyon fakó volt a lelke annak a tudósnak, olyan fakó, színehagyott, mint a tenája, amivel leirta, durva darabos a szíve mint a papirosa, amire leirta.

Szerette az éjszakát, csak úgy, mint a mai század ifjai, csak úgy mint én is és mégis milyen másképen.

Szerette az éjszakát, mert rossznak hitte a világot a valóságban s az ideált csak ott találta meg az álmok országában, talán abban a rejtelmes felálomban, hol édes zsidbadásba esik a test s a lélek, a gondolkodó fő utolsó gondolatán rohan át abba a másik világba, hol milliomas a koldus, lát a vak s örmre válik a bu.

Szegény fakó szívé bölcs volt, aki nem tudott ébren álmodni, mint mi, mint én is.

Én is rajongtam egész életemen keresztül az éjszakaért.

A nappalt sem becsültem többre egy eldobott szivar csutkjánál. Egy olyan lényig elszívott szivarnál, melynek felét más élvezte el.

De nem igen becsültem többre, mert a felét elaludtam.

Szerettem az éjszakát, szerettem csendjével, rejtelmes, titokzatos sötétségeért, szerettem zajáért, mesterséges világításáért.

Nem ismertem a világot igazán, csak az éjszakában l, csak akkor, mikor a láthatatlan tündér a megsűrűsödni látszó levegőben ráborította fekete szárnyát az egész mindenségre. Mikor a láthatár sz len lebukott az álmos nap s apránként csillantak elő a sötét-kékké vált úrben az apró, fénylő csillagok, a halvány képű telihold, akkor éreztem valójában, hogy élek, akkor éreztem, hogy szép az élet s hogy mégis csak gyönyörűség azt végigélni.

Szerettem az éjszakát télen, szerettem nyáron, az év minden szakában. Elkezdve a májusi éjszakától, melynek levegője vibrál a cigány muzsikának, hol lágy, szétfolyó, hol gyors, rakon átlán akkordjaitól, egész a ropogós havu, — zivatáros éjszakáig, mely-

**Nyelviskola. Felnöttek oktatása. Széchenyi-u. 19.**

◀ Német-, francia-, angol- társalgó- és irodalmi nyelv. ▶

Hivatalos órák egész délután.

csak a Rakodezay banná való kinevezés-folytán előállott, megváltozott politikai helyzetéről beszélnek. Fejtgetik az új pártalakulást és új kormánytöbbség alakításainak lehetőségeit. A vita e körül meglehetősen élénken folyik, egyebekben pedig a legesekélyebb izgatottság sem tapasztalható, ami annyira feltűnő, hogy egy ellenzéki lap formaliter mentegeti a lakosságot amiatt, hogy nem rendez tüntetést, amit azzal indokol, hogy a nép bizik a Budapesten lévő horvát képviselőkben.

## Az obstrukció fegyverszünete.

### A képviselőház ülése.

Saját tudósítónktól.

Budapest, június 27.

A folyosó izgatott ülést ígér. A legkülönbözőbb hírek terjednek, szinte a levegőben: Jön a technikai obstrukció, kormány-nyilatkozat fog még az ülés elején elhangzani. Csupa izgalom és csupa várakozás. Pont tíz órakor megy fel Justh Gyula az emelvényre. A csengők megszólalnak és tödülnek be a képviselők. A koalíciók eleinte nem nagyon sokan, de a horvátok teljes számmal. Majd egy pillanat alatt egészen megtelik a terem.

Justh Gyula nyitja meg az ülést tíz órakor.

Bernáth István, a cselédtörvény előadója a cselédtörvénynek a főrendház által módosított szövegről tesz jelentést.

Elnök bejelenti Déry Zoltán mandátumát és azt a nyilatkozatát, hogy ezzel összeférhetetlen helyzetben van.

### A vasutas javaslatok.

Következnek a vasuti javaslatok.

Budiszavlyevits Bude a házszabályokhoz szól, visszavonja határozati javaslatát. Szolics is visszavonja indítványát.

Modsván Gusztáv szintén visszavonja indítványát.

Supilo Ferenc visszavonja indítványát. Liszavac Mladen, Zogorac István, Bauer Antal, Lorkovics hasonlókép cselekednek, Lukinics Odón szintén.

Popovics Dusán is.

nek szélviharja arcunk közé vágja a csipős hópihéket mely tüzrózsákat rajzol arcunkra.

Szerettem a hűvös őszi éjszakát, melynek szele mintha beszédesebbé tenné az erdő sárgára váló lombjait s teli marokkal szórná az emberek közé a borongást, melancholiát, a esendő rezignációt.

Szerettem a szerelmekeltő illatterhes nyári éjszakákat, melyeknek vérkergető, langyos levegője úgy megfekszi a szívünket, az agyunkat, mikor megrészegít a szénáillat... mikor fű, fa, virág ezer meg ezer csintalan szerelmes történetet beszél.

Akár a fehér asztal mellett, pohár esengés közben, akár a bálteremben a babkőnyű leány, asszonyruhák közt, színházban, a kávéházi márvány asztal mellett, utcai, erdei séták alkalmával, otthon a csendes magányban elmélázva régi regékről, történetekről, a melyek soha sem történtek meg, virágról, mi talán sohasem nyílt, dalról, mi sohasem hangzott, vagy a barátságos meleg szoba négy néma, siket fala közt, terhes, idegrontó munka közben, könyvek között, íróasztal mellett, mindenütt, mindenütt csak az éjszaka volt éltető elemem.

Éjjel végeztem legterheesebb munkám, éjszaka éltem legkönnyelműbb, legboldogabb perceim.

Elmém éjjel ébrebb, megfigyelőbb, szívem lángolóbb volt.

Éjszaka, éjszaka legyen tied a dicsőség! Bűbájos szép éjszakák, töletek veszek im bucsut. Nehéz a válás, de elkerülhetetlen. Aranyos éjszakák, úgy válok el töletek,

Pinterovics ellenindítványát vonja vissza.

Elnök jelenti, hogy a visszavonások után gróf Batthyány Tivadar, Ilics Gedeon és Novoszel Mátyás javaslatai maradnak még fenn.

Popovics Dusán bejelenti, hogy Novoszel Mátyás és Ilics Gedeon indítványait visszavonják.

Elnök: Ezek után a felvetett kérdésben nem kell szavazni.

— Pedig jó volna!

Elnök: A tanácskozást tehát a javaslat felett befejezettnak nyilvánítom. Következnek a szavazás. Husz képviselő a szolgálati rendtartásra nézve névszerinti szavazást és annak holnapra halasztását kéri.

— Ki kéri?

Elnök: Husznál több képviselő. Minthogy a fizetésrendezésről is szó van, Elnök kéri, hogy elfogadják-e ezt a javaslatot.

— Igen! (Zajos helyeslés.)

— Eljen Kossuth!

Kossuth Ferenc: Felháborodásomat nyilvánítom afelett, hogy a horvátok technikai obstrukcióval akadályozzák meg munkánkat Indítványozom a fizetésrendezési törvény félbeszakítását.

Elnök: Ezt méltóztassék a napirendnél előadni.

Következik Batthyányi határozati javaslata.

Kossuth Ferenc szólni akar.

Elnök: Szavazás közben nem lehet szólni.

Ezután Batthyány határozati javaslatát elfogadták.

Elnök: Következik a vasuti alkalmazottak fizetésrendezéséről szóló javaslat.

### A részleteket tárgyalják.

Megkezdik nagy zaj, bámuló meglepetés közben a tárgyalást és szinte percek alatt elfogadják az első három szakaszt.

A teremben mindenféle csoportosulások, tárgyalások. Kossuth Ferenc instrukciót ad néhány hívének, hogy szólaljanak fel.

Kubik Gyula a negyedik szakaszról felszólal, módosítást ajánl az egyetemet végzett vasutasok érdekében.

Kossuth Ferenc elfogadja a módosítást. Gróf Batthyány Tivadar azt a módosítást ajánlja, hogy az előléptetések rangok szerint történjenek, kivéve a soron kívüli előléptetéseket. Így a protekcióknak gátját lehetne vetni.

Kossuth Ferenc az előléptetések alkalmával teljesen ki akarta küszöbölni a jár-

mint a legkedvesebb szeretőimtől. Az élet álom, — ugy mondja valami bohó poéta: én telvelek álmodtam keresztül az életet.

A ti költészeteket tartott fogva, míg békés polgárok puha váncosok közt álmodoztak a prózai részről, vagy a meztelen földön, legfőkébb szalmaágyon kergettek az elérhetetlen ideált, mint a költő szőkefürtű, kék szemű fia a szivárványhidat.

Tudom sokan kinevetnek az érzékeny búcsú miatt, akik nem tudják, hogy Marlitt-nál limonádébb ízű történeteket produkál az ábrándozó emberek nagy tömege, de dal nélkül nem tudok elválni töletek.

Hosszu éjszakákat keresztül álmodoztam azelőtt, hosszú éjszakákat keresztül aluszom ezután.

Ez a különbség, semmi egyéb.

Mellem, fejem, minden porcikám tiltakozik a régi élet ellen, a mikor még legkedvesebb szeretőim ti voltatok édes jó éjszakák.

A nyútt mell göresös köhögése nem harmonizál az éjszakai léggel, a romlott gyomor nem tűri az éjszakai tivornya nedűjét, a le-lecsukódó szempillákat sérti a fényes termek világítása.

Pusztul a vér, lohád a láng. Kifáradtam a veletek való szeretkezésben, keresek egy kis zugot, hova nem férközhettek be viharos, zajos éjszakák.

Nem álmodni, aludni vágyom, míg azután az utolsó álom után eljősz majd éretem te mindent megváltó örök éjszaka.

Z.

tosságot. Lehetetlennek tartja, hogy az előmenetel a személylétra szerint történjenek mert akkor a személyes ambíció teljesen értékét vesztené. Batthyány módosítását elfogadja.

A negyedik szakaszról a Ház Kubik Gyula határozatát és Batthyány módosítását elfogadta. Változatlanul fogadták el az ötödiktől a kilencedikig.

Vizy Ferenc a kilencedik szakaszról azt kéri, hogy Ruttkát is a harmadik lakbér-osztályban vegyék be.

Kossuth Ferenc kijelentette, hogy ebben a kérdésben a kereskedelmi miniszter és a pénzügyminiszter fog együttesen dönteni.

Surmin György horvát nyelven beszél, kéri, hogy zágrábot ugyanazon lakbér-osztályba sorolják, mint Budapestet és Fiumét.

Kossuth Ferenc: Az előttem szóló gyan nyelven mondta el beszédét, amelyet én nem értek. Ertesültem azonban arról, hogy mit akar. Javaslátát nem fogadja el.

Gróf Batthyány Tivadar annak idején obligát vállalt a pénzügyi bizottság előtt a zágrábiakért. Ezért elfogadja Surmin módosítását, de örülne, ha azt a Ház a történetek után leszávazná. Azt a módosítást ajánlja azonkívül, hogy a lakbér megállapításánál mindig a legutolsó nagyobb lakbér legyen irányadó.

Lorkovics Iván horvátul beszél.

Rümege Vilmos az özvegyek és árvák iránt jóindulatot kér.

Kossuth Ferenc Batthyány indítványát nem fogadhatja el, de új indítványt nyújt be, amely szerint a kezelők régi lakbér-illetményeiket kapják. Sümeginek kijelenti, hogy a vasutas özvegyek és árvák ezentul is különös gondját képezik.

Popovics Dusán horvátul beszél.

Gróf Batthyány Tivadar visszavonja módosítását és elfogadja a kormányét. Popovics-csal polemizál a zágrábi lakbérrel. Megismétli, hogy ezek az igények jogosak, de a horvátok eljátszották a függetlenségi párt szimpátiáját.

Popovics személyes kérdésben horvátul válaszol.

A szavazásnál Surmin módosításánál a horvátok is nimmal szavaznak. (Derűtség.)

Petrogally Oszkár: Tanuljanak magyarul!

A kilencedik szakaszt Kossuth Ferenc módosításával fogadják el.

Vizy Ferenc a tizedik szakaszról a természetbeli lakások rendbentartását kéri.

Kossuth Ferenc nem fogadja el Vizy módosítását, mert az nem tartozik a törvény keretébe.

A tizedik szakaszt változatlanul fogadják el.

Gróf Batthyány Tivadar a tizenegyedik szakaszról azt kívánja, hogy Budapesten a fizetés és lakbér minimuma 130 korona legyen.

Kossuth Ferenc Batthyány e módosítását elfogadja.

Sümegi Vilmos a díjnokok helyzetéről azt mondja, hogy két korona minimumból megélni nem lehet. A díjnokok számát csökkenteni kell.

Kossuth Ferenc nem fogadja el Sümegi módosítását, mert céliránya ugyan a díjnokok számának csökkentése, de nem lehet azt törvénybe venni.

A tizenegyedik szakasz elfogadása után, gróf Batthyány Tivadar módosítását tizenkettedik szakaszként iktatják be.

A tizenharmadik és

A tizennegyedik szakaszt változatlanul elfogadták.

Gróf Batthyány Tivadar a tizenötödik szakaszról az idősebb művezetők méltányos beosztását kéri.

Sorkovics Iván horvát beszéde végén husz százalék fizetésemelést indítványoz azoknak az alkalmazottaknak, akiknek fizetését a törvény nem emeli.

LEGSZEBB KALAPOK  
FEKETENEL

## Egyház és iskola.

**A nádudvari ev. ref. iskola** felépítését a f. é. június 23-án tartott árlejtés alapján az egyház ifj. Dobai Sándor nagykanadarasi építőmesterre bízta 22.180 korona árban. Az iskolát a jövő tanév második felévére nyitják meg.

**Beiratások a főreáliskolában.** Az első osztály mellett esetleg szükséges párhuzamos osztály megnyitására július hó első felében kell az igazgatóságnak javaslatot tennie a vallás- és közoktatásügyi minisztériumnál. Erre való tekintettel az állami főreáliskolában az első osztályra a felvételt már július 1. 2. és 8. napjain tartjuk meg, s szeptember 1. 2. és 8. napjain csak az esetben folytatjuk, ha a szabályszerű számhoz képest a rendelkezésünkre álló helyek megengedik, vagy ha a minisztérium a párhuzamos osztály megnyitását engedélyezi. A többi osztályokba akár most, akár szeptember első napjain be lehet iratkozni. A felvételnél a legutóbbi iskolai évről kapott bizonyítványt, a születési anyakönyvi kivonatot és az újraoltási bizonyítványt az igazgatóságnál be kell adni és 10 korona 70 fillér felvételi díjat befizetni. Miután azt tapasztaltuk, hogy egyesek a polgári iskolai vagy gimnáziumi osztályok végzése után minden előkészület nélkül szeretnék a reáliskolának következő felső osztályába magukat felvétetni: az ilyeneknek figyelmébe ajánljuk, hogy egy a polgáriiskolából, valamint a gimnáziumból is, a reáliskolába a felvétel csak az esetben történhetik meg, ha előbb az illetők a két tanintézet közt mutatózó tantervkülömbözetből sikeres felvételi vizsgálatot tesznek. Ezen felvételi vizsgálatok tárgyának és mértékének megállapítása végett legelőszőrűbb már július elején jelentkezni az igazgatóságnál. Debrecen, 1907. június 25. Az állami főreáliskola igazgatósága.

## A kistemplom toronygömbje.

Mit tartalmaz?

Ma bontják föl a gömböt.

— június 28.

(Saját tudósítónktól.) A kistemplom toronytető lebontás munkálatai immár annyira előhaladtak, hogy tegnap már a felső tetőgömb levevésére került sor. A lebontási munkálatok ezen befejező része úgy délelőtt, mint délután nagy közönséget vonzott a templom környékére.

Dacára azonban az általános kíváncsiságnak és érdeklődésnek a munkálatok tegnap még nem halladtak odáig, hogy a gömb, mely különben bádogg burkolatú és mintegy ember magasságnyi és két méter átmérőjű — lekerüljön a torony tetejéről.

A gömböt mindazonáltal tegnap már levették arról a tölgyfa törzsről, mely tulajdonképpen tartotta. Jelenleg a gömb egyik állványon nyugszik és csak ma bocsátják le.

A lebocsátás után a gömböt az egyházépület udvarára viszik, hol a ref. presbiterium tagjai jelenlétében fogják felbontani. A torony gömbből érdekes régiségek kerülnek majd elő.

Hódy Béla az ev. ref. egyház levéltárosa különben ma nyilatkozott erre vonatkozólag munkatársunk előtt. Szerinte a toronygömb mindenestre tartalmaz okiratot, melyet a Kistemplom újraépítése alkalmával helyeztek el a gömb külön kazettájában. Ez az okirat a templom rövid történetét tartalmazza és mása az egyház levéltárában megvan.

Azonkívül valószínűleg találnak majd benne régi pénzeket és egyéb régiségeket,

melyet az egyház a gömbbel együtt bizonyos kikötésekkel át fog adni a városi muzeumnak.

## Városháza és vármegye.

**Városatyák figyelmébe.** A polgármester tegnap felhívást köröztetett a város tisztikarának szavazatra jogosított tisztviselői között, hogy a mai közgyűlésen, tekintettel a tárgyalandó ügyek nagy fontosságára, teljes számban jelenjenek meg. Ez különben is kötelességük a bizottsági tagoknak. Mi úgy hisszük, hogy a törvényhatósági bizottság nem-hivatalnok tagjai szintén érdeklődni fognak a mai közgyűlés tárgyai iránt s a nagyterem nem lesz ma délután oly üres, mint a legutóbbi közgyűléseken volt.

**A faipari r. t. részvényesei.** A városi tanács tegnapi üléséből azon javaslatot terjeszti a közgyűlés elé, hogy a faipari részvénytársaság részvényeiből tíz darabot jegyessen. A közgyűlés valószínűleg ugyanezen álláspontot fogja elfogadni.

**Debrecen város az O. M. G. E.-ben.** Debrecen városa tegnap belépett az Országos Magyar Gazdasági Egyesület alapító tagjai sorába.

**Teljes tanácsülés.** A város tanácsa a főispán déli fél egy órakor teljes ülést tartott, melyen a mai közgyűlésnek összes hátralevő tárgyait határozati javaslatokkal látta el.

## A léghajó katasztrófa utójátéka.

Perelik a kincstárt.

— június 28.

(Saját tudósítónktól.) A bősziroményi titokzatos léghajó eredetére vonatkozólag immár be kell értnünk azzal a feltételes bizonyossággal, hogy a gyújtogató ballon a hajmáskéri tűzvédelmi gyakorlatról szabadult el és bolyongott a pusztára.

A léggömbrobbanás életbenmaradt, de súlyos égési sebeket szenvedett áldozatait azonban kellemesen érintette a hír, hogy meg lett állapítva a léghajó eredete, mert most már legalább valahonnan kártérítést remélhetnek.

Az úgy ugyanis úgy áll, hogy a sebeibe nemrég meghalt Fekete Zsigmond gazdálkodón kívül a többi sérültek mindannyian földhöz ragadt szegény emberek, gazdasági cselédek, kiket az explozió annyira megbénított, hogy egynémelyik örökre keresetképtelenné vált.

Ezek a sebesültek most kártérítési pert indítanak a kincstár ellen.

Ez a körülmény mindenfelé alkalmat adott annak a kérdésnek a megvitatására, hogy a kárvallott kitől keressen kártérítést.

Mint hogy eddig még nincsen léghajójog, csak természetes, hogy a tételes jogok valamelyikének alkalmazásával lehet a kártérítést törvényes uton szorgalmazni.

A léghajósok természetes kötelessége, hogy a felszállás helyén az embereknek, akik segédkezet nyújtottak a leszállásnál azzal, hogy feltartották a horgonyt, hogy leszerelték a hálót és a kosarat, hogy összesomagolták a gáz óriási bársony-tartályát, hogy ezekért a szolgálatokért kellő jutalmat adjanak. Ugyis kötelességük a mezőn okozott károkat is gazdagon megtéríteni, hogy semminemű utólagos kártérítési igényperre ok ne legyen.

Ha mindkét részről ilyen irányban különbségek merülnének föl, arra az esetre gondoltak az öt esztendővel azelőtt megtörtént brüsszeli turista-kongresszuson.

Ott kijelentették, hogy különbséget kell tenni civil és katonai léghajók között. A katonaiak nem hagyhatják el hazájukat, hanem okvetlenül az állam határain belül maradjanak és csak itt szállhatnak le. A tisztek csak egyenruhákban járhatnak és fény-

képes igazolványokat kell vinniök. — A balonon kell, hogy ott legyen az ország zászlója.

Mindenféle ilyesmire gondoltak a kongresszuson ülésezők, csak arra az esetre nem, ha a léghajó valamikor ilyen nagyszabású szerencsétlenség okozója volna, mint a mostani. Az urak valószínűleg arra számítottak, hogy a parasztnépség épp oly jól tudja, mint ők, hogy éghető anyaggal van töltve a léghajó. A hajduböszörményi eset alkalmasint bíróság elé kerül, mert a kincstár nem hajlandó a kárt megtéríteni.

## Színház.

\* Csontos Gyula a Népszínházban.

Máder Rezső, a Népszínház-Vigopera igazgatója most teszi közé a társulatához eddig szerződöttest új tagok névsorát. E névsorban ott látjuk a Csontos Gyula nevét is, mely harmadéve nagyon népszerű volt Debrecenben. Zilahy társulatától senkit sem vitt el Máder.

## A hazardjátékok alkonya

Debrecenben.

A főkapitány intézkedései.

— június 28.

(Saját tudósítónktól.) Végre hosszasan készülődés és vajudás után a debreceni rendőrség is hozzá fogott ahhoz a munkához, hogy Debrecen a hazardjátékosoktól megtisztítsa.

Nem is kell bővebb bizonyítás ahhoz, hogy városunkban az utóbbi időben szinte vakmerő nyíltsággal üzik a hazardjátékokat. Eppugy az előkelő és fényes kávéházakban, mint a legutolsó lebujokban éjjelről-éjjelre mindegyre nagyobb mértékben szedi a kártyajáték a maga áldozatait.

A hazard kártyajátékok legkülönbözőbb nemeit, mint a baccarat, makaót, nasi-vasit, ferblit, huszonegyest; a kisebb helyeken, lebujokban pedig „hol a vörös, itt vöröst“ játszákat zárt ajtók mögött és oly raffinériával, hogy a rendőrség minden igyekezete mellett sem tud a leleplezés terén eredményeket elérni.

Ezek mellett szintén nem kevesebb sikerrel pusztít némely helyeken a bigli.

Pár napja történt, hogy egy szerencsétlen rendőr tisztviselő épen a kártya miatt követett el sikkasztásokat.

Ez a sikkasztási ügy nyomozata alatt kiderült és most a rendőrség talán éppen ezen esetből kifolyólag szigorú vizsgálatot indított a kártyabarlangok felderítésére.

Vég Gyula rendőrfőkapitány tegnap már megtette a széleskörű intézkedéseket ezen vizsgálat megkezdésére.

LEGSZEBB  
PANAMA ÉS  
PANAMA ALAPOK  
SZALMAKALAPOK  
FEKETÉNÉL.

## Nagy Sándor ügye.

Vizsgálati fogságban van.

Felebbezett a vádtanácsához.

— június 28.

(Saját tudósítónktól.) Nagy Sándor, a sikkasztó rendőrírnok ellen a központi vizsgálóbíró már folyamatosan tárgyalta a vizsgálatot.

Hoffmann József vizsgálóbíró tegnap délelőtt hallgatta ki Nagy Sándort, ki teljes beismerésben van és úgy szólván azokat ismételte, amiket már a rendőrségi kihallgatása alkalmával elmondott.

A vallomástétel után Nagy Sándor ellen a vizsgálóbíró vizsgálati fogságot rendelt el, ami ellen azonban felebbezést jelentett be.

A felebbezés ügyében első fokban a törvényszék vádtanácsa fog valószínűleg hétfőn dönteni. Előre láthatólag Nagy Sándor továbbra is fogva marad, mert büntetése oly nagy mérvű, hogy a szabadságra helyezés szinte kizártnak tekinthető.

Ugyanis a sikkasztások által két büntetést követett el Nagy Sándor. Közokirat hamisítást és hivatalos pénzek sikkasztását. A büntető törvénykönyv pedig tudvalevően, pláne, ha mindkettő fennforog, igen erősen sújtja és bünteti a tettet.

Nagy Sándort az ügyészségi fogház még jobban megtörte. Másikülönben igen nyugodtan viselkedik. Dacára annak, hogy esetleges kivánságait az élelmezésre és egyéb ilyesmi körülményekre vonatkozólag bármikor előterjeszheti — ezideig semmiféle kivánságának kifejezést nem adott.

A bűnös tisztviselőnek hozzátartozói nem laknak Debreczenben, eddig csupán táviratban érdeklődtek Nagy Sándor sorsáról.

## Megölték és — tolvaj lett.

Van feltámadás!

Rejtélyes lopás.

— június 28.

(Saját tudósítónktól.) Fölötte érdekes bűnügy foglalkoztatta már napok óta a debreceni rendőrséget és csendőrséget. Rémes szenzációnak indult az ügy, de végül is jelentéktelen lopássá zsugorodott össze a nyomozás során. Az ügyben szereplők is megváltoztatták szerepeiket. Az állítólagos gyilkosból meglöpött, a legyilkoltból pedig tolvaj lett.

Magi Lajos büdsszentmihályi lakos felesége ijedt arccal jelent meg pár napja a csendőrségen és elmondta, hogy 16 éves fia eltűnt, valószínűleg gazdája, Fekete Miklós nánási gazdá kodó agyonütötte és tudomása szerint holttestet tanyáján elásta.

A szenzációs ügyben a csendőrség nagy titokban folytatta a nyomozást, melynek eredménye még szenzációsabb lett.

A csendőrségi nyomozat ugyanis megállapította, hogy a gyilkosságról egyáltalában nincs szó. Az állítólag legyilkolt fiú 72 korona elikkasztása után megszökött gazdájától és meg Fekete Miklós is erősen óhajtaná, ha a kis szökevény megkerülne.

Az érdekes fordulat után természetesen az eltűnt fiú után nyomoztak és a debreceni rendőrség csakhamar meg is találta Debreczenben Magi Jánost, a tolvaj 16 éves gyermeket, ki, mikor vallatásra fogta Fehér Mihály rendőrbiztos, bevallotta, hogy ő a tettes.

A csendőrség ezekután hamis vádakodás miatt az asszony ellen az eljárást megindította. A debreceni rendőrség a fiút lezáratta.

## Olvasóinkhoz.

Julius elsejével új előfizetési évnegyed határköveihez ért el a „Debreczen”, amelynek közel 40 éves történetében a legutóbbi fél-estendő jelentős erkölcsi és anyagi eredményekben gazdag korszakot ölel fel.

Lapunk iránt, — mely újév óta korán reggel jelenik meg, e rövid, fél év alatt, majdnem várakozásunkon felül s egyre jobban nőtt a közönség érdeklődése s íme most a második fél év kezdetén előfizetőinknek feltűnő számban megsokasodott, előkelő táborára, kiváló hirdető közönségére azzal a jellemző örömmel hivatkozhatunk, amely öröm érzéseket csak a becsülettel elvégzett munka nyújthat.

A bennünket, vállalatunkat támogatóknak a kitüntető bizalomért köszönetet mondunk s most mikor a reorganizáció nehézségein túl vagyunk, lapunk megújításának harmadik évnegyedében felhívjuk Debreczen olvasó közönségének figyelmét lapunkra, amely irodalmi rovataiban, színvonalon álló hirszolgálatában gyors, megbízható, az események feldolgozásában körültekintő s választékos és soha sem személyeskedő kívánt lenni. És jó lélekkel nyugodt önismerettel vallhatjuk, hogy az is volt.

Ugyanezzel a programmal indulunk a jövőnek, a mely jövő elé nagy munkaszeretettel, jó törekvéseink teljes tudatában bizalommal tekintünk.

Hazafias üdvözlettel a Debreczen szerkesztősége és kiadóhivatala.

Lapunk előfizetési ára a július, augusztus, szeptemberi évnegyedre 3 korona.

## Hirek.

A „Debreczen” szerkesztősége és kiadóhivatala Arany János-utca 2. (Hungária épület), földszint, a Kereskedelmi csarnok ... lépcső-folyosóján. Telefon 412 ...

## Elborult elmével.

Megőrült asszony.

— június 29.

(Saját tudósítónktól.) Kínos és izgalmas jeleneteknek volt színhelye tegnap a Piac-utca 81. számú ház. Egy szerencsétlen elme zavart asszony örvénygése okozta a nagy ribilliót, melynek csak a hirtelen kivonult mentők vetettek véget.

Szekeres Károlyné 31 éves asszony a Piac-utcai Losonczy-féle ház házmesterének volt felesége. Az asszonyon tegnap délután az elme zavart tünetei kezdtek mutatkozni.

A bajt nem vették mindjárt észre, csak akkor, midőn már a szerencsétlen elme zavart dühöngeni kezdett. Mindenkit lelésszel fenyegetett, sirt, jajgatott, a földre vetette magát és majdnem agyonfojtotta gyermekét.

Nagynehezen ártalmatlanná tették és elhívták hozzá a mentőket, kik aztán beszállították az előhalottak szomorú országába, a kórház elmeosztályára, hol most gondos orvosi gyógykezelésben részesül.

— Személyi hír. Degenfeld József gróf egyházkerületi főgondnok tegnap Nagyvárádon időzött.

— Marenzi gróf tanulmányuton. József kir. herceg a vezérkar több tagjával harcászati gyakorlatokat tanulmányoz most Zimony és Orsova környékén. A kir. herceg kíséretében van Marenzi Ferenc gróf vezérőrnagy is, a debreceni 4-ik honvéd-lovasdandár parancsnoka.

— A város iparművészeti ösztöndíja. A város a milleniumkor a koronázási emlékalapot létesített s ennek 600 korona évi tandíját azóta minden évben egy-egy tehetséges festő vagy szobrászököndéknek adja. Tavaly Tóth Zoltán élvezte ez ösztöndíjat, melyet most beérkezett folyamodványában újra kér a várostól. A folyamodvány vévén Fittler Kamill igazgató bizonyítja, hogy Tóth, ki az országos iparművészeti iskola harmadik évfolyamán tanul, igen tehetséges és szorgalmas fiatalember.

— Szabó Kálmán a kvótabizottságban. Az országgyűlés képviselőházának kvótabizottsága tegnap értekezletet tartott, melyen az összes szóbeli tárgyalások megejtésére héttagnyi bizottságot küldött ki kebeléből. A bizottságnak egyik tagja s egyik előadója Szabó Kálmán debreceni képviselő, a jeles közgazdasági szakember lett.

14,000 sztrájk-törő a debreceni állomáson. A debreceni állomás környéket tegnap meglehetősen kiforgatta areulatóból 14,000 gazdasági munkásnak átutazása. A munkásokat a Szilágyságból szállították erős csendőri fedezet mellett Debreczenen keresztül Mezőhegyesre, hol az állam birtokain mezőgazdasági sztrájk dühöng. A munkások három külön vonaton utaztak, délután 2, 5 és 9 órakor rendeltetési helyükre.

— Az új ingatlan — átiratási díj. A Debreczen város területén adásvétel, ajándékozás vagy örökbehagyás útján elidegenített ingatlanok új gazdái a belsőségeken 1 százalék, a külsőségeken fél százalék átiratási díjat fizettek be éveken át a város pénztárába. Pár éve azonban ezt a százalékot mindkét nem-beli ingatlanra nézve fél százalékban

állapították meg. A tanács az új átirati szabályzat tárgyalása kapcsán, tegnap azon határozati javaslatot hozta, hogy ismét a megkülönböztetés szerinti díjak lépjenek hatályba. A közgyűlés ma dönt ez ügyben.

— **Üdülőhelyek a Székelyföldön.** Néhány gyönyörű és kiválóan egészséges üdülő telepet rendszeresített a marosvásárhelyi Székely-Társaság a Székelyföldön. Ebből van: Maros-Torda vármegyében 3, Udvarhelymegyében 7, Háromszék megyében 6, Csikmegyében 4, Brassó megyében 1. Ezen üdülő helyek részletes ismertetése külön füzetben is megjelent, melyet bárkinek díjtalanul küld meg Szeotgyörgyi Dénes, a társaság gazdája. A társaság első évkönyvét könyvtáraknak szintén díjtalanul küldi meg.

— **Ügyvédi kamarai választás.** A budapesti ügyvédi kamarának választmányát 18 taggal szaporította meg az új törvény s ezeket most választotta meg a három napig tartó közgyűlés. Mint értesülünk, a választási küzdelem meglepetéssel végződött. Az eddig győzhetetlen reformpárt soraiban rést vágott a fiatal új ügyvédi párt, mely négy tagját bevitte a választmányba: Erdély Sándort, a volt igazságügyi miniszter fiát, Popper Tódort, Enessey Pált és Metzler Gusztávot. — Popper Tódor városunk szülőtte; innen is sokan gratuláltak megválasztásához neki meg az apjának, dr. Popper Alajos orvosnak.

— **A nőipariskola sorsjátékának nyertesei.** A nőipariskola igazgatója, Kubek Erzsébet urnó közli a következőket: A nőipariskola sorsjátékán a következő számok tulajdonosai átvehetik nyereményüket: 592 133 129 517 462 490 235 269 677 46 598 155 44 266 331 239 536 428 688 235 506 427 459.

— **A sertésszállás r-t. földje.** A tanács tegnap foglalkozott a hízalók és sertésgazdák telepe számára szükséges 10 hold föld elidegenítésének ügyével. A tanács hű maradt először elfoglalt álláspontjához s azon határozati javaslatot terjeszti a mai közgyűlés elé, hogy a kért telket, mivel az ügylet pénzügyi szempontból is előnyös, de meg vele iparfejlesztési célt is szolgál a város, engedje át a felajánlott 40 korona áron.

— **Halálos kidobás.** Tegnap lapunkban megírtuk, hogy kedden Hajduböszörményben Fejszcs Ferenc városi tanácsnok s adónyilvántartó egész éjjel együtt mulatott a Központi-kávéházban Kati István gazdálkodóval. Reggel felé összevesztek és a tanácsnok kilökte a kávéház ajtaján barátját az utcára. Kati hanyatvágódott a kövezeten és szörnyethalt. Az esetről jelentést tettek a kir. ügyészségnek, mely elrendelte a halott felboncolását. A boncolást tegnap teljesítette dr. Láng törvényszéki orvos, ki megállapította, hogy Kati István halálát koponyarepedés idézte elő. A vizsgálatot Fejszcs ellen megindították.

— **A sáskairtás holnap véget ér.** Jablonovszky József, a m. kir. rovarügyi állomás igazgatója tegnap sürgönyileg 14,176 korona sáskairtási költséget kért a polgármestertől, ki a kért összeget a minisztertől tegnap érkezett 15,000 koronából azonnal kiküldte a Hortobágyra. Jablonovszky jelentette egyúttal, hogy az Elep széle már tiszta a

sáskától, az Ökörföldön, a szákaalom mellett utolsó munka folyik, szombatra pedig teljesen s mindenütt végét ér az idej írtás, mely a Jablonovszky véleménye szerint kielégítőleg sikerült.

— **Polgári iskolai beiratás.** A debreceni négyosztályú nyilvános magán polgári fiúiskolában (Abelesz-intézet Nemzetőr-u. 3.) a jövő tanévre szóló beiratkozásokat, naponta délelőtt 10—12-ig fogadja el az igazgatóság.

— **Kapitányszék.** Tegnap d. u. a rendőrfőkapitányságon kapitányszék volt, melyen az összes rendőrkapitányok és fogalmazók megjelentek. A tanácskozások a debreceni rendőrség beléletében uralkodó anomáliák megszüntetése körül forogtak. A tanácskozások külsőben sok üdvös eredményekkel jártak és igazán kívánatos volna, hogy azt minél többször és rendszeresen megtartsanak. Ez által sok lehetetlen állapotnak szakada vége.

— **Fővárosi művészek cabaret estélyei Debrecenben.** Szombaton, vasárnap és hétfőn élvezetes estélyei lesznek a debreceni közönségnek. Az „Angol királynő” szaloda kerthelyiségében fővárosi művészek cakarét-estélyeket rendeznek. Már maguk a vendégszereplők nevei biztositókat nyújtanak az erkölcsi és anyagi sikerrel. A társaság vezetője, illetve igazgatója Horváth Kálmán, a Királysínház kitűnő művésze, aki egy ízben a debreceni színházhoz volt szerződve, de Beöthy László elvitte előlük, anélkül hogy megismerhették volna művészetét. A társaság tagjai: László Rózi, az egész országban ismert cabaret-művész, Bárdos Mariska a Királysínház tagja, aki feltűnő szépségéről ismeretes Mánvay Aranka opera énekesnő. — férfiak közt ott látjuk Folinusz Aurélt, akit az egész ország ismer, Papp János baritonénekest és Adorján László fővárosi hírlapíró kollégánkat, aki a konferánssze nehéz feladatát teljesíti és szellemes kiszólásaival általános derűtségben tartja a közönséget. — A társaság Szegeden, Temesvárt, Szatmárt óriási sikereket aratott és hisszük, hogy nálunk is sikerrel fog járni vendégszereplésünk. — Jegyek Békés Lajos divatüzletében előre válthatók. Mondanunk sem kell, hogy az estélyek iránt máris óriási az érdeklődés.

— **Vasárnapi munaaszünet.** Tegnap a helybeli papirkereskedők személyzetük kérelmére elhatározták, hogy üzleteiket ezentúl vasárnapokon egész napon át zárva tartják, egyelőre július hó 30-áig. — Példát vehetnének ettől a többi más szakmabeli kereskedők is. — Az egyezményt különben az összes papirkereskedők alá irták, mint ifj. Gyürky Sándor, Thaisz Arthur, Szabó István, Mihályi Sámuel és özv. Fröhlich Vencelné.

— **Gáspár regénye.** A Narten-féle bioskop ma újból ujdonsággal kedveskedik közönségének. Ezen kép oly szép, hogy a nézőt teljesen lebilincseli s szinte magával ragadja. Aki ezen képet látja, többet nem felejt el. A kép 800 méter hosszú, 21 képzetben színezve lesz bemutatva.

— **Akítól a Tisza rabol.** Rátkai Ödön, a város tiszai füzésének bérleje keserves instanciával arra kérte a várost, hogy méltányossági indokból szállítsa lejjebb a füzés bérleti összegét. Elmondja s adatokkal bizonyítja a szegény ember, hogy a Tisza minden esztendőben elerabol a füzésből néhány holdat. A valaha 40 holdnyi területből, melyet Rátkai annakidején kibérelt,

ma mindössze 27 hold van meg. A többi elöntötte, elszakította a telhetetlenül éhes Tisza. A tanács méltányolta a kérelmet s megbizta Király tanácsnokot, hogy az adandó kedvezmény módozatait tanulmányozza s erről a legközelebbi tanácsülésen tegyen jelentést.

— **Villanyszínház az Otthon kávéházban.** Suchán Rezső engedélyt kért a tanácsától, hogy a Degenfeld-téri Otthon-kávéházban „Suchán Rezső és Winkler Lambert” cég alatt éjjel-nappal működő villanyszínházat rendezhessen be. A tanács hétfőn dönt a kérelem sorsa felett.

— **Aki regényeket lop.** Jakab Miklósné Nap-utca 12. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen, hogy az utcára nyíló nyitott ablakon keresztül tegnap délben ismeretlen tettes 10 darab különböző című regénykötetet elemelt. A furfangos tolvajt nyomozza a rendőrség.

— **Nagy osoda Debrecenben.** Ha látni akarod, úgy sétálj ki a kinematografok királyának remek pavillonjába, ahol ma kerül bemutatásra a „Osoda a tenger mélyében” című kép. A mozgófényképeknek igazi remeke ezen kép, amely remekül is van színezve, amiért is felhívjuk a n. é. közönség becses figyelmét. Nagy kényelem, olcsó helyárak.

— **Harc a napernyőért.** Tréjen Istvánának aligha tetszhetett Józsa Borbála napernyője, melyet a nevezett asszony tegnap délben minden különösebb ok nélkül kilyukasztgatott. Nyilván bosszúból. Dóka Borbála feljelentésére a rendőrség megindította az eljárást.

— **Vesztett kutyák.** Nádudvaron a kutyák között nagy mértékben s általánosan lépett fel a veszettség. A hatóság megette a szükséges intézkedéseket. Negyven napi zárlatot és a veszett ebek kiirtását rendelte.

— **Tegnap hiottak.** Tegnap a helybeli anyakönyvi hivatalban a következő halálozásokat jelentették be: Hadadi Jánosné ev. ref. 36 éves, Oláh Istvánné ev. ref. 39 éves, özv. Kovács Jánosné ev. ref. 75 éves, Ecsedi Ferenc ev. ref. 27 éves.

*Ha szépet és olcsót akarunk vásárolni, bizalommal keressük fel Mentze áruházát, Kossuth-utca 4. szám alatt.*

**x 1000 drb színes Oxford inget** vettem alkalmi árban, a kirakatokban látható — míg a készlet tart nagyon olcsón lesz eladva — Nakkendő király Debrecen főposta mellett.

*Uti készletek, kézi bőröndök női kézi táskák, pénz-, szivar- és cigarettatárcák a legszebb kivitelben Mentze áruházában, Kossuth-utca 4. szám.*

— **Már csak rövid ideig tart a Darvas Ede-féle helyiségben Piac-utcai csödből fenmaradt áruk eladása.** Kaphatók még nagy választékban utazó lüszter köpenyek, selyem alsó szoknyák, mosó csipke blouzek, angol zeffir blouzek, gyermekruhák. Az áruk most már becsáron alól lesznek eladva. A berendezésből még eladó három nagy tükör, gáz lüszterek, zöld posztó függönyök, kirakatlámpák, cégtáblák.

## Távirat és telefon.

### A képviselőház üléséhez.

Budapest, június 27. A képviselőház mai ülésének végéig letárgyalták és elfogadták a vasutasok fizetésrendezéséről szóló törvényjavaslatot, most már részleteiben is.

E javaslat csak akkor kerül harmadszori felolvasásban a Ház elé, ha a vasutasok pragmatikájáról szóló törvényjavaslatot is letárgyalták.

### Feloszlatják a horvát tartomány-ülést.

Budapest, június 27. Rakódeczay Sándor az új horvát bán Bécsből ma este visszaérkezett, magával hozva egy sereg intézkedést és a horvát tartományülés feloszlatását elrendelő király kéziratot.

### A horvát bán eskütétele.

Bécs, június 27. Rakódeczay Sándor az új horvát bán ma tette le esküjét a király előtt. Az aktusnál közreműködött Wekerle Sándor miniszterelnök és Széchenyi Gyula gróf. Az eskümentát Günther Antal igazságügyminiszter olvasta fel.

### Lemondott főispán.

Marosvásárhely, június 27. A városi törvényhatóság mai közgyűlésén ifj. Ugron Gábor főispán bejelentette lemondását. A lemondás okául az itt uralkodó zavaros állapotokat mondta.

### Drágább a kamat.

Budapest, június 27. A Budapesti Tudósító jelenti, hogy az Osztrák-Magyar Bank főtanácsának ma délben tartott ülésén fél százalékkal felemelték a kamatlábat.

### A zárszámadási bizottság ülése.

Budapest, június 27. A képviselőház zárszámadási bizottsága ma készült el az 1905. évi zárszámadás felülvizsgálásával. A bizottság elhatározta, hogy Tisza István gróf és Hieronymy Károly exminiszterek ellen rosszalási indítványt fog terjeszteni a Ház elé.

### Tüntetések Wekerle ellen.

Budapest, június 27. Wekerle Sándor miniszterelnök Beck báró osztrák kormányelnökkel megjelent az osztrák képviselőház mai ülésén, ahol is a karzaton foglaltak helyet. Ezt látva az osztrák képviselők megabucgolták Wekerle Sándor miniszterelnököt. Wekerle a Reichsrathból a külügyminisztériumhoz hajtatott. A külügyminisztérium palotája előtt egy horvát diákokból álló nagyobb csoport várt Wekerlére s odaérkezésekor zajongva tüntettek ellene. Wekerle Sándor ma este visszautazott Budapestre Günther Antal igazságügyminiszter és Rakódeczay Sándor horvát bán társaságában.

### Megint a tisztí kard!

Nagyszőlős, június 27. Várady Sándor honvédhadnagy a múlt éjjel együtt mulatott több fiatal ember társaságában. Mulatozás közben a társaság több tagja összeszólalkozott, mire Várady hadnagy ur kardot rántott s vagdalózni kezdett, súlyosan megsebesítve kardjával Kovács Imre tanítót. A fiatal emberek ennek láttára rávetették magukat a hadnagy urra, elvették kardját s azt összetörték. Végül pedig alaposan elverték a vitézkedő hadnagyocskát.

### Képviselők afférje.

Budapest, június 27. Hódy Gyula képviselő provokáltatta Sümegi Vilmos képviselőt, egy a Ház mai ülésén történt összeszólalkozás miatt.

### A fumei rezolúció.

Budapest, június 27. Trombics dalmát képviselő ma olasz nyelvű táviratot intézett Supiló Ferenc horvát képviselőhöz, melyben megcáfolja Polónyi Géza volt igazságügyminiszternek a horvát rezolúcióról szóló beszédében foglaltakat. Polónyi Géza a Ház mai ülésében fentartja erre vonatkozó állításait.

### Egy város lángokban.

Ungvár, június 27. Ma délután kigyuladt a piac egyik háza. A vízhiány miatt az oltás bajosan ment s nemsokára az egész piac lángokban állott. Este 9 óráig leégett a zsinagóga és a görög keleti templom, egy csomó magánépülettel egyetemben. Időközben a város más részein is tűz ütött ki, elhamvasztva a Medve szálloda épületeit. A lakosság tehetetlenül áll a pusztító elemmel szemben.

### A felsőház reformja.

London, június 27. A képviselőház 315 szavazattal 100 ellen elvetette Henderson munkásképviseleinek a felsőház eltörlésére vonatkozó javaslatát. A kormánynak a felsőház reformjára vonatkozó javaslatát pedig, 432 szavazattal 147 szavazattal szemben elfogadták.

### A délfrancia forradalom

Narbonne, június 27. Az argeliensi bizottság a vincellérek helyi bizottságait péntekre gyűlésre hívta egybe, amelyben a vincellérek követeléseit kerülnék tárgyalás alá.

Montpellier, június 26. Első kihallgatása alkalmával kijelentette Albert, hogy sem a törvényszék, sem az emberek ellen nem akart háborút indítani, hanem a börtömelést akarta megmenteni.

### A tífisi zsakmány.

Tiflis, június 27. Véglegesen megállapították a bombavetéssel szétrombolt kocszi katasztrófájának történetét. Konstatálták, hogy az elrabolt pénz összege 241,000 rubel. A kocsii egyik foszlányában még 9500 rubelt találtak. A rendőrség kinyomozta és letartóztatta a kocsist, akit a bomba szilánkjai megsebesített. A sebesültek száma 50. Köztük négy kozák és egy közrendőr. A letartóztatottak száma óránként szaporodik.

### A szemsztvokongresszus.

Moszkva, június 27. A szemsztvokongresszus ma azon határozati javaslatot tárgyalta, amely hathatós intézkedéseket követel a forradalom ellen. 22 kongresszusi tag kijelentette, hogy a szavazáson nem fog résztvenni, mert bár ők is elítélik az anarkiát és erőszakosságokat, mégis a politikai agitációktól tartózkodni kívánnak. Élénk vita után ez a 22 tag elhagyta az üléstermet. Azután a kongresszus az összes szavazattal kettő ellenében elfogadta az elnökség azon határozatát, amely reformok szükségességét hangsúlyozza, de az anarkia és a forradalmi erőszakosságok ellen erélyes intézkedéseket követel, mert azok akadályozzák az állami élet normális folyását, de különösen a reformok megvalósításának képezik legnagyobb akadályát.

## Csarnok.

# Az örvény szélén.

— Regény. —

30

II.

Eisenstadtné rakogtat egyetmást a boltban. Már egészen belejött az üzletbe.

Sorba rakja a sulyokat, megigazítja a mérték félrálló serpenyőjét. Most ugylátszik nincs egyéb dolga.

Ha azonban megfigyeli az ember a fiatal asszonyt, észre lehet venni, hogy mozdulatainak valami szórakozott jellege van. Kezei sem szokott frissességgel mozognak s a tekintete is olyan elmélázó.

Mikor ezzel a munkával elkészült, körülnéz a boltban, hogy nincs-e olyan rendetlenség, amit rendes üzletben rendes embernek nem lehet megtűrni.

Nincs. A lisztes zsákok egymásra rakva majdnem szabályosan fekszenek, nyugodtan esőndesen, mint ahogy azt a lisztes zsáktólól el is várja a rendes ember. De mégis, a lisztmérő lapátták kissé szétszórtan hevernek.

Eisenstadtné ezt nem is tűri meg, összeszedi mindegyiket, s belenyomja a lisztartó ládákat fehérségébe. Egyiket a nullásba, másikat az egyesbe, kettősbe.

A nyomásnál felporzik a liszt s az asszony vékony finom ujjait belepi a fehérség.

Föl sem veszi, hisz itt mindene csupa liszt. A ruhája, cipője, sőt a délelőtti órákban, mikor sok a vevő még a fejét bekötő kendő alul kikandikáló fron-frouk hosszú fekete szempillái is fehérek.

No de most már délután hat óra, most már jó formán megszűnt a forgalom. Azért hát megtörli a kezét s. azután leül az áruló asztal mögé.

Egyedül van egészen.

A legényt elküldte valahová, a férje pedig ebéd után rendszeren elmegy a kávéházba tartlizni, meg egy kicsit beszélgetni.

A délután az üzletben teljesen az asszonyé.

Eisenstadtné vacsorára mindig pontosan hazajön.

Vacsora alatt elmondja, hogy mit látott, mit halott, elmondja, hogy mennyit nyert vagy veszített a tartlín, hogy ma milyen jó vagy rossz kártyái jártak.

Mikor jó napja volt nagy örömmel konstatálja ezt s töviről hegyire elmagyarázza a játékot: háromszor volt négy felsője, ötször négy kilencese s hogy egyszer elfelejtette kimondani a négy felsőt és mégis megnyerte a játékot.

Ilyenkor aztán józüeket nevet rája a derék fia, ő meg mosolyog. Mit is tehetne egyebet?

Vacsora után még elbeszélgetnek egy darabig, közbe játszanak a kis Minkával s azután becsukják a boltot és lefeküsznek.

Igy megy ez mindennap öt év óta. Megdöbbentő rendszeren, mint valami elpusztíthatatlan kakuk óra.

És ezen ő nem tud változtatni, bár hogyan is szeretné, hogy másképen lenne egy kisé. Nincsen hozzá energiája.

A tegnapi nap azonban kivétel volt. Összerezen ha rá gondol, de az a remegés a mi átfurja testét, olyan jól esik neki s azért szívesen gondol rá.

Különben is hiába akarná, hogy ne gondoljon rá.

(Folyt. köv.)

## Törvényték.

§ Gondnokság. A debreceni kir. törvényték Tózsér Simonné kabai lakost elmebetegsége miatt gondnokság alá helyezte.

**Klimatikus gyógyhely! Nyaralóhely! GLEICHENBERG!**

Idény: május-október.

(Steiermark)

A legkedvezőbb klimatikus viszonyok, középalmesi jelleg.

**Gyógyajánlat** a légzőcsővek megbetegedésénél (hururut, asthma, emphysem), — emésztési zavaroknál, szívelgyengülésnél, idegbajoknál, visszaesésnél, stb.

**Gyógymódok** Inhalatio és pneumoteapia, szén-savas fürdők, hidegvizgyógyintézetek, gyógytornászati, napfürdők stb.

562

**Gyógyforrások** Konstantin-forrás, Emma-forrás, János-forrás, Klausen-forrás.



Nagy képes, kimerítő árjegyzéket küld, lakás- és kocsimegrendeléseket elfogad

**fürdőigazgatóság.**

**14—16 éves**

kifutó fiúk havi fizetéssel felvétetnek a kiadóhivatalban: Arany János-utca 2-ik szám, (Hungária kávéház).



**Sérvkötők,  
Gumi harisnyák,  
Haskötők,  
Kötészek,  
Betegápolási  
cikkek,  
Valódi angol és  
francia gumi kü-  
lönlegességek**

legjobb  
minőségben  
kaphatók

**Rácz Herman**

Angyal droguériájában  
DEBRECEN, Piac-u. 42. szám.  
Lamprecht-palota.  
Hungária kávéházzal szemben.

Telefon 518.



**Donogán és Somossy**

DEBRECZEN, KISTEMPLOMBAZÁR.

Menyasszonyi kelengye, vászon, kész fehérnemű, angol ruha-vászon, batiszt, kreton, zephyr.

**Mosószekely férfürdőszőnye**  
**Óriási szőnyegraktár.**

586

**Köszvény!**

ellen ezernél több kiváló orvos és tanár ajánlja és rendelni betegünk a híres

**Király-balzsamot**

az egész világon ismert legjobb gyógyszer. egy nagy üveg 2 K. Vidékre egy üveg 2 k. 65 l., 3 üveg 6 k. 65 f. barmintve utánvétellel.

Egyedüli készítő  
**Grósz Nagy Ferencz**  
gyógyszerész  
Debreczen.



Még csak rövid ideig! Olcsóbb helyekkel!

500 izzó fény, 1000 kényelmes ülőhely, 10 ívlámpa.  
A világ legnagyobb és legjobb mozgófénykép vállalatát.

**Narten-féle bioskop**

THE ROYAL BIO.

Debreczenben a szénavasárterén felépített óriási pavilonban. Szennázási előadásokat tart minden másnap műsorváltással. Kezdődik: Vasárnap- és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor. Hétköznap 7 és 9 órakor.

Aparatusom Szt.-Luisban a Grand-Prixxel lett kitüntetve, mert a képeket árnyalat és rezgés nélkül mutatja s így Európa legnagyobb városainak elismerését nyerte el, sőt utóbb ezen körülmény folytán 8 hónapig működhettem Budapesten.

MŰSOR:

Június 28—29.

- Császári testőrség Tokióban.
- Tengeri ütközet Port-Arthurnál.
- Fantasztikus halászat.
- A sziv az égen tulhat.
- A gyermekrablók vagy a megtalált fiu.
- Az ördögkatlan.
- Uszó lovak.
- Mindenféle japánok.
- II. Vilmos német császár Kielben.
- Az országjáró.
- En hozom a kenyeret.
- A szabadjegy.
- Csoda a tenger mélyében (szin.)
- Ez az én új kalapom?
- Pierot és a holdtündér.
- A hentes álmai.
- A kis betyár.
- A kényes utazó.
- Egy érdekes újságeikk.
- Vámvizsgálat.

Az esteli előadásokon egy elsőrangú zenekar fog játszani. Előadásainkat mindenféle kedvezőtlen időszakban is megtartjuk.

Helyárak:

Pályolyülés 5 személyre a 1 kor. — Számozott I-ső hely 80 fill., II-ik hely 50 fillér, III-ik hely 30 fillér. — Iskolás gyermekek I-ső és II-ik helyen félhelyárakat fizetnek.

A számozott helyekre jegyek kaphatók egész nap a kinematográfnál. — Műsorváltatás fenntartva.

Kiváló tisztelettel

**Narten György**

magánmérnök, tulajdonos.

**Bankegyesület Részvénytársaság DEBRECZEN.**

Van szerencsénk értesíteni, hogy a Bankegyesület Részvénytársaság cég alatt 800,000 korona részvénytőkével alapított pénztintézet működését Debreczenben, Piac-utca 72. szám alatti üzleti helyiségeiben megkezdette.

Intézetünk foglalkozni fog a banküzlet összes ágazatával.

Lezármítól váltókat, utalványokat, nyílt számlákon alapuló követeléseket stb.

Törlesztéses- és kamatozó kölcsönt nyújt jelzálogi bekebelezés mellett földbirtokra és házakra.

Előleget ad értékpapírokra és árukra.

Vesz és elad értékpapírokat, érepénzeket stb.

Atvesz tőzsdél megbízásokat.

Elfogad betéteket könyvecskékre, folyó- (cheque)-számlára és pénztári jegyekre kamatoztatás céljából.

**Bankegyesület Részvénytársaság.**

Igazgatóság:

- Elnök: Gróf Degenfeld Pál nagybirtokos Téglás.
- Alelnök: Geiger Simon kereskedő és földbirtokos Debreczen.
- Adler Samu tak.-pénztári igazgató Szoboszló.
- Bleyer Mór nagybirtokos Debreczen.
- Ifj. bozzai Bozzay Pál birtokos Debreczen
- Hajnal Samu nagybirtokos Debreczen.
- Mandel Samu birtokos Kaba.
- Rosinger Lajos birt. és nagybirtok Debreczen.
- Stern Péter nagybirtok Ujfehértó.
- Dr. Lukáts Emil ügyész.
- Ernst Vilmos igazgató.

## APRÓ HIRDETÉSEK

Dija: 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fill., vastagabb betűkkel szedett szó 6 fill.

Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges levélbélyeg beküldetik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Gyári munkás leányok felvétetnek Honvéd-utca 16. 569.

Magas jutalék mellett ovadékképes tag-szerzők felvétetnek Simonffy-u. 5. Hiházásitási és temetkezési irodában. 568.

Postakönyveket félárban lehet venni a kiadóhivatalban.

### Villamos világítás,



villámhárítók, villamos házi csengők, házi- és magán telefonok, berendezések és javítások. Évi jókarban tartási bérlet. Szakszerűen és olcsón mindenféle villamos felszerelési anyagok, gyógyászati műszerek és kerékpár alkatrészek raktára. Készít és javít a legkomplicáltabb munkákat. 122

FÖLDEVÁRI L.,

„Debreczeni Első Elektrotechnikai vállalat.” Kossuth-utca 1.

Tanulók felvétetnek.

### Új elektrotechnikai vállalat.



világítás, házi és magán telefonok, villanycsengők berendezése és karban tartása (évi bérlet mellett), orvosi és fizikai műszerek készítése és javítása, gáz, benzin és elektromotorok szerelése és javítása, legnagyobb szakértelemmel csak FÖLDES és VÁJNER elektro technikai vállalatánál Debreczen Piac-u. 47. sz. alatt eszközölhetők saját nikellező és galvanizáló-telep. 470  
Telefon szám 339.

## Napernyők

óriási választékban  
és feltűnő

olcsó árak mellett

### Bosznay J. és Társa

divatáruházába

Debreczen, Kossuth-utca 5.

A cégünknel vásárolt ernyők huzatát, ha egy vagy két év alatt elszakad, teljesen díjtalanul ujonnan behuzatjuk

### László Zsigmond állatorvosi rendelő irodája

nagy és kis állatok részére.

Foganatosít helyben és vidéken:

Állatvizsgálatokat, védő-

ojsásokat, heréléseket, tu-

berkulinozasi eljárásokat,

állatbiztosításokat, állat-

állományok rendszeres

évi felügyeletét, kosmeti-

kai operatiókat.

Debreczen, Csapó-u. 30.

Telefon 558. szám.

## Felhívás árajánlatra.

A ref. főiskola épületében végzendő festő és mázoló munkára pályázat hirdettetik. A munkálatokra előirányzott összeg 1478 kor. 80 fill. Az ajánlatok folyó évi június hó 8. déli 12 óráig adandó be zárt borítékban a háznagyi hivatalban, hol a költségvetés a hivatalos órák alatt megtekinthető.

Debrecen, 1907 június 27.

Főiskolai háznagy.

## VÁSZON ÁRU

fehérműek, valamint sifonok és paplanlepedő-vásznak, virágos és csikos csinvatok, damaszt étkező- és aszur kávésterítékek, damaszt- és frottir törölközők, töröl-kendők, és nankingok, valamint kész női fehérműek és paplanok a

legolcsóbb szabott árban.

### Női ruha divatvásznakból

mintákat kívánatra készséggel küldünk.

## MOSÓ ÁRUK

női ruhákra, budai kékfestő voalok, cosmanosi savannak, judish foulárd, Batist, Atlas, Satin. 120 cm. széles sima szines francia batistok, angol zefirek, szerb vásznak

legolcsóbb szabott árban.

### Kész női ruhák és bluzok

himzett batistban, vászonban és pongés selyemben

## KÉSZ FEHÉRMŰEK

vászon, sifon és batist női ingek, nadrágok, háló köntösök és alsó szoknyák, sima és himzett kész ágyhuzatok, selyem, lüster és cloth alsó szoknyák, karton kasmir és selyem paplanok, matrácok

legolcsóbb szabott árban.

### Férfi ingek, lábravalók,

hálóingek, gallérok, kézelők, nyakkendők

és divatsebkenők

## SZABÓ LAJOS FIAI

divat-, vászon- és szőnyegáruháza  
DEBRECZEN,

Rózsa-utca 1. szám.

Alapított 1842. évben.

## Tüdőbajok (Hektika)

a légzőszervek idült katarussai ellen jobb minden hirdett svindlinél az általánosan ismert „CASTILLIO FENYŐSZIRUP”. Enyhíti a köhögést, megszünteti az éjjeli izzadást, fokozza a beteg étvágyát, megszünteti a vérköpést. 1 üveg a korona 40 fillér.

Ehhez való (súlyos esetben) „GUAJACOLIN” pirulák 1 doboz 4 korona.  
„SYR HYPOPHOSP Co. KUN”, vérszegények, sápkórosnőknek, kiknek sokat fáj a hátuk közepe, ki megy belőlük egy kis dolog után a jártányi erő, kiknek rendszeresen naponként fáj a fejük, lesoványodott gyengék, kik hizni, erősödni kívánnak, a legjobb hizlaló, szövetalkotó szer, a legtöbb helybeli orvos ur által ajánlván. 1 üveg 2 korona 40 fillér.

### Kun István, gyógyszerész Hajduszovátton.

„Laboratoire cosmetique Matilde”. (Alapított a hasonnevű párisi laboratorium mintájára 1895-ben, Budapesten.) 523

Helyben kapható: Tóth Béla, Muraközi László, Mihalovits Jenő, Steiner. Kovács, Radákovics és Koczián Dezső gyógyszerészeknél és a droghériákban, Direct hozzám intézett 6 koronás postai rendelések bérmentve.

47 kiló volt



Gera Arita. Dvuloszánkai ur, aki a tüdővészéből annyira kigyógyult a Castillio fenyősziruptól és meghízott a Hypophosphát-sziruptól. 120 kiló lett.

## Csőd alatti kiárulás.

Vb. Pásztor Gyula és Társa cég csődtömegéhez leltározott vasáruk július hó 1-ig tartó kiárulás alatt jóval a becsáron alól nagyban és kicsinyben is eladatnak. A szezon multa cikkek beszerzési áron alul is elárusítottak.

### A tömeggondnok.

Nyomatott Debreczen sz. kir. város könyvnyomda-vállalatánál